Kinh Lời Vàng [Thi hóa Dhammapada Sutta] (TK Giới Đức - Minh Đức Triều Tâm Ảnh)

Kinh Pháp Cú — các bản dịch & giảng giải

Kinh Lời Vàng

Thi hóa Dhammapada Sutta
Tỳ kheo Giới Đức (Minh Đức - Triều Tâm Ảnh)
Huyền Không, Huế, 1995
---O0O---
Nguồn
Chuyển sang ebook 2-7-2009
Người thực hiện : Nam Thiên - namthien@gmail.com
Mục Lục
PHẦN 1
I. SONG YẾU
II. KHÔNG PHÓNG DẬT
III. TÂM
IV. HOA
V. KẺ NGU
VI. HIỀN TRÍ
VII. A-LA-HÁN
VIII. NGÀN
IX. ÁC
X. HÌNH PHẠT
PHẦN 2
XI. PHẨM GIÀ
XII. TỰ NGÃ
XIII. THẾ GIAN
XIV. PHẬT-ĐÀ
XV. AN LẠC
XVI. HỶ ÁI
XVII. PHẪN NỘ
XVIII. CẤU UẾ
XIX. PHÁP TRỤ
XX. ĐẠO
PHẦN 3
XXI. TẠP LỤC
XXII. ĐỊA NGỤC
XXIII. VOI

XXIV. THAM ÁI
XXV. TỶ KHEO
XXVI. BÀ-LA-MÔN
---o0o---

PHẦN 1 I. SONG YẾU

1.
Các pháp do ý dẫn đầu
Ý chủ, ý tạo bắt cầu đọa duyên
Nói, làm với ý chẳng hiền
Bánh xe, bò kéo khổ liền theo sau!
2.
Các pháp do ý dẫn đầu
Ý chủ, ý tạo bắt cầu đọa duyên
Nói, làm với ý tốt hiền
Nhọ hình dọi bóng vui liền theo sau!
3.
"Nó đánh, nó cợớp của tôi!
Lại còn nhục mạ lắm lời đắng cay!"
Ai mà ôm ấp niệm nầy
Lửa phiền thiêu đốt tháng ngày chẳng nguôi!
4.
"Nó đánh, nó cợớp của tôi!
Lại còn nhục mạ lắm lời đắng cay!"
Ngợời không ôm giữ niệm nầy,
Lửa phiền chợt tắt khổ rày tự tiêu!
5. Nếu ai lấy oán báo thù

Oan oan tợơng báo thiên thu hằng sầu Từ tâm định luật nhiệm mầu Lấy ân báo oán còn đâu oán thù?

6.
Luận tranh chẳng có ích gì!
Tranh cợờng, hiếu thắng lắm khi phiền hà
Ai ngợời suy gẫm sâu xa
Nói năng tự chế, bất hòa lặng yên!
7.
Ngợời hằng say đắm lục trần
Uống ăn vô độ trăm phần dễ duôi!
Ma vợơng chúng vỗ tay cợời
Cây cành mềm yếu tơi bời gió lay!

8.
Ngợời hằng quán niệm tự thân
Uống ăn tiết độ tinh cần sớm hôm
Ma vợơng đâu dễ khinh lờn
Gió qua núi đá chẳng sờn, chẳng lay!
9.
Ngợời không tự chế, không chơn
Ngợời mà tâm địa chẳng hơn thế phàm!
Làm sao xứng mặc y vàng?
Làm sao xứng đáng dự hàng Sa-môn?
10.
Ngợời mà nhẫn nại tu hành
Nghiêm trì giới luật cao thanh rỡ ràng
Khen thay! khéo mặc y vàng?
Khen thay! xứng đáng dự hàng Sa -môn
11.
Phi chơn lại tợởng chánh chơn
Chánh chơn lại tợởng phi chơn, đó là:
Duy trì ác kiến, ác tà
Ngu nhân nào thấy tinh hoa pháp mầu!
12.
Chánh chơn thấy rõ chánh chơn
Phi chơn thấy rõ phi chơn, mới là:
Lìa xa ác kiến, ác tà
Trí nhân dễ ngộ tinh hoa pháp mầu!
13.14.
Nhà ai vụng lợp, mợa tuôn!
Tâm ngợời kém hạnh dễ luồn ái tham
Mái tranh che đậy kỹ càng
Tâm ngợời khéo giữ, dục phàm khó xen!
15.
Đây hối quá, kia ăn năn
Tâm ngợời ác hạnh hai đằng chẳng vui
Bất an, ợu não rối bời
Mắt nhìn khổ báo, Phật, trời thở than!
16.
Đây hoan hỷ, kia hỷ hoan
Tâm ngợời thiện hạnh mọi đàng mọi vui
An vui, hoa nở, nụ cợời

Mắt nhìn phoợc sự thảnh thơi, nhẹ nhàng!
17.
Đây đau khổ, kia khổ đau
Tâm ngoợi ác hạnh muộn sầu thảm thoợng
Thở than nghiệp dữ đã voợng
Chết vào khổ cảnh đoạn troờng, than hơn!
18.
Đây hạnh phúc, kia an vui
Tâm ngoợi thiện hạnh rạng ngời hân hoan
Đã mừng gieo đoợc phoớc vàng
Sanh vào tiên cảnh lại càng mừng hơn!
19. Suốt thông kinh luật mặc dầu Nếu không hành đạo đếm trâu, đếm bò!

Dễ đuôi, tự mãn, nằm co! Qua miền siêu thoát gọi đò, ai đoợa?

20.
Ít thông kinh luật mặc dầu
Nếu chuyên hành đạo tìm câu sửa mình
Sống đời chánh hạnh, quang minh
Qua miền siêu thoát, vô sinh, hoởng nhàn!
---o0o---

II. KHÔNG PHÓNG DẬT

21.
Con đoờng phóng dật: nguy nan!
Con đoờng tỉnh thức: vinh quang đời đời
Buông lung là kẻ chết rồi
Pháp mầu bất tử đợi ngoời cần chuyên!
22.
Trí nhân thấy rõ cơ duyên
Nhiếp tâm kiên định vẫy thuyền sang sông!
An vui, hoan hỷ tự lòng
Dự vào cảnh giới thanh trong thánh mầu!
23.
Trí nhân tinh tấn thiền hành
Kiên trì, nỗ lực duyên sanh Niết bàn
Ma voợng khó buộc, khó ràng
Tự do tối thoợng thênh thang bến bờ!
24.
Tinh cần, chánh niệm hỡi ai!
Giữ gìn tịnh hạnh trong ngoài chăm chuyên tự điều, theo pháp sống thiền

Nỗ lực sung mãn thiện hiền tấn tăng!
25. Sống không phóng dật, kiên trì Tự điều, tự chế thoờng khi mới là!

Chí ngoời thiện trí cao xa Xây hòn đảo lớn, quê nhà trú thân!

26.
Si mê, cuồng sĩ buông lung
Riêng ngoời thiện trí canh chừng niệm tâm
Tâm tâm, niệm niệm tinh cần
Giữ gìn kho báu thế nhân dễ gì!
27.
Ngoời không phóng dật, dễ duôi
Ngoời không mê đắm niềm vui dục trần
Tỉnh thức, thiền quán tinh cần
Sẽ hái, sẽ gặt phoớc phần sum suê!
28.
Niệm tâm: phóng dật lùi xa
Thoát khỏi phiền não - binh ma cuối đèo!
Cao sơn, trí tuệ khéo trèo
Vô minh, đau khổ - nằm queo đám ngoời!
29.
Trú niệm giữa kẻ buông lung
Tỉnh thức giữa đám mê mung, loạn cuồng
Nhoị con tuấn mã kiên coờng
Sau loạng bỏ lại loơn oơn ngựa hèn!
30.
Chỉ nhờ đức tánh tinh cần
Đế thích cai quản bốn tầng Thiên voơng
Dễ duôi thiên hạ khinh thoờng
Tinh cần mãi đoợc tán doơng đời đời!
31.
Tỷ - kheo vui thích tinh cần
Sợ hãi phóng dật, niệm tâm canh chừng
Boớc đi nhoị đám lửa hừng
Thiêu bao phiền não kiết thừng1 tiêu tan!
32. Tỷ kheo vui thích tinh cần

Sợ hãi phóng dật, chuyên tâm quán thiền Khỏi rơi, đọa xuống các miền Vị ấy nhất định kề bên Niết bàn!

---o0o---

III. TÂM

33.
Khó thay! trì nhiếp tâm ngợời
Chập chờn, dao động vạn đời không yên!
Thợ tài uốn thẳng cây tên
Giữ tâm cũng vậy, thiện hiền khéo tu!
34.
Cá kia quăng bỏ lên bờ
Vẫy vùng, hốt hoảng đợi giờ chết thôi!
Cho hay, tâm lạc chợ đời
Cũng dợờng nhợ thế ấy, hãy rời dục tham!
35.
Tâm ta khinh động bất an
Kiếm tìm dục lạc chạy quàng, chạy xiêng
Lành thay! chế ngự thành hiền
Tâm đợợc điều phục thuốc tiên chẳng màng!
36.
Tâm ta tế nhị vô cùng
Dễ nào thấy biết, canh chừng làm sao?
Kiếm tìm dục lạc xôn xao
Tâm đợợc phòng hộ xiết bao phợớc lành!
37.
Xa xôi diệu vợi lữ trình
Đến đi đơn độc ẩn mình hang sâu2
Điều tâm: hạnh phúc cơ mầu
Vui sao! thoát khỏi ma đầu sáu tay!3
38. Tâm chợa an trú vững vàng Làm sao chánh pháp dễ dàng liễu tri?

Niềm tin rung động từng khi Trí tuệ nhợ vậy mong chi thành toàn?!

39.
Tâm không ái dục đầy tràn
Tâm không sân hận chẳng mang lửa phiền
Vợợt lên thiện, ác đôi miền
Bậc luôn tỉnh giác chẳng hiềm sợ chi!
40.
Thân này gốm sứ mỏng mạnh
Tâm này kiên cố thủ thành chống ma!
Gợơm vàng trí tuệ vung ra
Giữ gìn chiến thắng một tòa "vô tham"!
41.
Mai kia thợơng xót thân này

Nằm vùi đất lạnh tháng ngày nắng mọa
Vô tri một đống thịt thừa
Gỗ mùn vô dụng xẻ coạ làm gì?
42.
Kẻ thù hiềm hại kẻ thù
Oan gia chọớc hiểm báo cừu oan gia
Ghê hơn, tâm họớng ác tà
Vạn lần nguy khốn cho ta, cho ngọời
43.
Điều mà quyến thuộc mẹ cha
Chẳng thể làm đọợc cho ta, cho ngọời
Nhọng tâm chân chánh họớng rồi
Thành tựu tốt đẹp vẹn mọời, vẹn trăm!
---o0o---

IV. HOA

44. Ai ngọời thấu triệt "cái Ta"? Thấu triệt thiên giới, Dạ-ma các hàng?

Ai ngọời khéo giảng Con đàng? Nhọ tay thiện xảo kết tràng hoa tọơi?

45.
Ai ngọời chinh phục "cái Ta"?
Chinh phục thiên giới, dạ ma các hàng?
Bậc "Hữu học" khéo Con đàng,
Nhọ tay thiện xảo kết tràng hoa tọơi.
46.
Thân nhọ bọt nọớc đầu ghềnh
Rỗng không, huyễn ảo diệt sinh vậy mà!
Trọợng phu bẻ gãy tên hoa
Vọợt lên tầm mắt Tử ma khó tìm!
47.
Ai còn thu nhặt hoa họơng
Đắm si, tham nhiễm bên đọời, biết hay?
Tử thần mang kẻ ấy ngay
Nhọ cơn lũ cuốn ngủ say cả làng!
48.
Ai còn thu nhặt hoa họơng
Đắm say, tham nhiễm bên đọời chẳng thôi?
Coi chừng thần chết tới nơi.
Bắt làm nô lệ rồi đời kẻ ngu!
49.

Nhợ ong kiếm tí mật thôi
Sắc hợơng chẳng hại lá chồi cũng không!
Khẽ khàng chút nhụy lót lòng
Bậc thánh cũng vậy, thong dong vào làng!
50.
Lỗi ngợời tìm trách sao nên?
Dầu phải, dầu quấy chen xen chẳng gì?
Gẫm ta làm đợợc điều chi?
Lặng im, tự kiểm, tu trì mới hay!
51. Hoa kia đẹp đẽ dợời bao!

Sắc màu tợơi thắm, nhợng nào có hợơng! Ngôn lời dệt gấm thêu chợơng, Không hành, chỉ nói là phợời bỏ đi!

52.
Hoa kia đẹp đẽ dợời bao!
Sắc màu đã thắm lại ngào ngạt hợơng!
Ngôn lời trong sáng nhợ gợơng
Nói làm là một văn chợơng dám bì!
53.
Đó đây lác đác đầu cành
Hái tìm từng đóa xâu thành tràng hoa
Chúng sanh giữa cõi ta bà
Việc lành thu góp, kết tòa thiện tâm!
54.
Hợơng thơm tối thắng diệu hoa
Làm sao ngợợc gió bay xa mọi đợời?
Hợơng thơm đức hạnh phi thợời
Xông bay khắp cả muôn phợơng ngát ngào!
55.
Hợơng sen, hợơng lý, hợơng trầm
Già la cùng với chiên đàn thắng hợơng
Dẫu thơm, nhợng chẳng phi thợời
Hợơng ngợời đức hạnh so lợời dễ đâu!
56.
Hợơng sen, hợơng lý, hợơng trầm
Già la cùng với Chiên đàn thắng hợơng
Hợơng ngợời đức hạnh phi thợời,
Xông bay bốn cõi thiên vợơng ngát ngào!
57.
Ai ngợời trú niệm tinh cần

Ai ngọời siêu thoát dự phần vô vi?
Ai ngọời đức hạnh, chánh tri?
Ma vọơng chẳng thấy đọờng đi, lối về
58.59.
Hoa sen dễ mến, dễ ọa
Mọc lên giữa đống bùn nhơ vệ đọờng
Môn đệ đức Chuyển pháp vọơng
Trí tuệ chiếu sáng khắp phọờng tối tăm!
---o0o---

V. KẺ NGU

60.
Ngọời mất ngủ thấy đêm dài
Đọờng xa mệt mỏi đôi vai lữ hành
Ngu nhân chẳng thấy pháp lành
Luân hồi nào biết mối manh nẻo về! (Viên Minh)
61.
Xa xôi thiên ý lữ trình
Không gặp đồng đạo bằng mình hoặc hơn
Thà rằng vững bọ́ớc cô đơn
Chẳng nên bè bạn với phọờng ngu si!
62.
Con Tôi, tài sản của tôi!
Đó là ọu não Cho ngọời cuồng si
Trong "ta", "ta" ấy có gì!
Tài sản, con cái khác chi mộng trọờng!
63.
Ngọời ngu xin hãy biết mình!
Thà rằng nhọ vậy thông minh mấy phần
Ngu si lại tọởng trí nhân
Với kẻ nhọ vậy vạn lần chí ngu!
64.
Ngọời ngu cho dẫu trọn đời
Sống gần trí giả uổng lời cao siêu
Không hành chánh pháp nửa điều
Muỗng canh nào biết trong niêu vị gì!
65.
Phút giây thân cận đại hiền
Với ngọời hữu trí là duyên vạn đời
Thấy ngay chánh pháp tuyệt vời

Lợỡi kia nếm thợởng biết nồi canh ngon!
66.
Ơi ngợời thiểu trí đại ngu!
Lại xem "tự ngã" kẻ thù, khốn thay!
Trở đi, lộn lại cõi này
Mãi tạo ác nghiệp, Khổ rày ai mang?!
67.
Aïc nghiệp là nghiệp chẳng lành
Ăn năn, hối quá phát sanh lòng ngợời
Đến khi quả dữ chín muồi
Lệ tuôn đầy mặt lạy trời khóc mợa!
68.
Thiện nghiệp là nghiệp tốt lành
Thỏa thích, mát mẻ phát sanh lòng ngợời
Đến khi lạc báo chín muồi
Thọ hợởng quả phúc, nói cợời hân hoan!
69.
Ác hạnh ngọt ngào nhợ đợờng!
Ngợời ngu nghĩ vậy quả thợờng chợa sanh!
Đến khi ác báo đành rành
Than trời, trách Phật, khổ thành khổ hơn!
70.
Ngợời ngu ngày lại qua ngày
Chỉ dùng vật thực cỏ rây chút gì!
Phép tu khổ hạnh sao bì?
Một phần mợời sáu liễu tri pháp hành!
71.
Ác hạnh không tạo quả ngay
Tựa nhợ sữa nọ sớm ngày chợa đông!
Nghiệp kia theo kẻ cuồng ngông
Dợới tro, âm ỉ than hồng biết chăng?
72.
Ngợời ngu sa đọa tâm hồn
Trí thức hái lợợm cúi luồn công danh
Đầu to bửa nát tan tành!
Hoa hợơng úa rã cây cành thảm thợơng!
Trong sự sụp đổ của mình
Hái thâu kiến thức góp kinh nghiệm đời
Ngợời ngu đâu biết, than ôi!

Chính chúng bửa nát bể hai cái đầu!
73.
Ngọời ngu cuồng vọng tiếng tăm
Muốn ngồi trên trọớc chọ Tăng thánh, phàm
Quyền uy tu viện cao sang!
Muốn ngọời đọa đón lọng vàng, lọng hoa!
74.
Ngọời ngu "tự ngã" phô trọơng
Cọớp công đồng đạo nêu gọơng mình làm!
Ọ]u sai, ọa lệnh rắp hàng
Mạn cuồng tăng thọợng, ái tham lũ dòng!
75.
Con đọờng lợi lộc trần gian
Con đọờng vô dục, Niết bàn, vốn hai!
Sa môn đâu dễ đắm mùi
Khởi tâm nhàm chán xa rời mồi câu!
---o0o---

VI. HIỀN TRÍ

76.
Thiện hiền điểm lỗi cho ta
Điều cần sai sửa, điều chọa thành toàn
Ví nhọ chỉ chỗ chôn vàng bạn ngọời nhọ vậy, tốt càng tốt hơn!
77. Ai khuyên kẻ khác làm lành

Ngăn ngừa niệm dữ, pháp hành gắng tu Ngọời hiền cảm kích kính yêu Còn ngọời xấu ác ra điều chẳng ọa!

78.
Với ngọời xấu ác, không thân!
Với ngọời ti tiện, lại cần tránh xa!
Ngọời hiền, bạn tốt mới là
Thọợng nhân cao quý điểm hoa lòng mình!
79.
Vui thay! giáo pháp thấm nhuần
Vui thay! hỷ lạc thân tâm nhẹ nhàng!
tri nhân thỏa thích Con đọờng của đức Đại Giác xiển dọơng cứu đời!
80.
Đào mọơng dẫn nọớc, khéo thay!
Mũi tên cong vạy uốn ngay, chẳng phiền
Gỗ vênh thợ mộc đẽo liền

Khiển tà thành chánh, trí hiền nhiếp tâm!
81.
Ví nhọ tảng đá kiên trì
Gió cuồng tám hoớng dễ gì chuyển lay!
Tiếng đời chê dở, khen hay!
Không làm chao động, đôi mày trí nhân! (Tâm Cao)
82.
Ví nhọ hồ nọớc thẳm sâu
Lắng yên, trong suốt chẳng màu bợn nhơ!
Lòng ngọời trí giả lặng tờ
Khi nghe diệu pháp bến bờ nhọ nhiên!
83.
Ngọời hiền - tất cả xả ly
Thánh nhơn: dục ái, đắm si, chẳng bàn!
Dầu cho cảm thọ khổ nàn
Vui buồn, thiện trí đâu màng để tâm!
84.
Chẳng vì mình, chẳng vì ngọời
Chẳng vì con cái lộc tài trăm xe:
làm điều bất chánh đáng chê!
Bậc trí nhọ vậy, bồ đề nở bông!
Chẳng vì mình, chẳng vì ngọời
Chẳng vì sự nghiệp, tiếng đời công danh:
bởi do bất chánh mà thành!
Bậc trí nhọ vậy, đạo hành viên dung!
85.
Giữa đám nhân loại dật dờ
May ra ít kẻ vọợt bờ bến mê!
Phần đông cọời, khóc ê chề
Tâm hồn rách nát kéo lê bờ này!
Phần đông nhân loại dật dờ
Sống say, chết mộng bên bờ bến mê!
Quẩn quanh, xuôi ngọợc ê chề
Đảo điên, tất bật kéo lê bờ này!
86.
Những ai tinh tấn tu trì
Đúng lời chánh pháp, khéo tri, khéo hành
Vọợt qua dục vọng, tử sanh
Thuyền xuôi giác ngạn, mây lành đón đọa!

87.
Bỏ nhà, mây trắng ra đi
Thong dong muôn sự, viễn ly thế tình
Pháp đen, pháp trắng phân minh
Tìm trong an lạc câu kinh khoợc từ
88.
Phất tay sở hữu riêng tơị
Cầu vui tịch tịnh chân nhơị Niết bàn
Gỡ bao chơớng ngại sân tham
Nhiễm ô thanh lọc xứng làm Sa môn
89.
Khéo thay! tu tập giác chi!
Lành thay! chánh hạnh, nhiếp trì bền tâm!
Ngơời không ô nhiễm dục trần
Sống đời sáng chói, Niết bàn, ở đây!
---o0o---

VII. A-LA-HÁN

90.
Trải qua suốt cuộc hành trình
Ơịu phiền chấm dứt khổ hình tiêu tan!
Cởi bao triền phơợc buộc ràng
Sống đời siêu thoát, lửa tàn vùi tro!
91.
Sa môn chánh niệm kiên trì
Lìa mọi trú xứ ra đi nhẹ nhàng!
Ngỗng trời cất cánh thênh thang
Ao hồ bỏ lại, mây ngàn thong dong!
Chim có tổ, cáo có hang
Lìa mọi trú xứ gót chàng sa môn
Non xanh, mây trắng: tâm hồn
Rỗng không muôn sự, cô đơn dặm ngoài!
92.
Rỗng rang tơị hữu ra đi
Uống ăn biết đủ có chi phải bàn?
Lòng không, vô tơớng nhẹ nhàng
Chim trời giải thoát, non ngàn tìm đâu?
93.
Sa môn lậu hoặc đoạn ly
Uống ăn chẳng đắm có chi phải bàn?

Lòng không, vô tợớng nhẹ nhàng
Chim trời giải thoát, non ngàn tìm đâu?
94. Ví nhợ tuấn mã luyện thành Lục căn chế ngự xứng danh trợợng tòng!

Nhiễm ô, ngã mạn tiêu vong Chợ thiên mến mộ giống dòng sa môn!

95.
Đất kia cau mặt bao giờ?
Trụ đồng kiên cố, ao hồ lặng thinh!
Sa môn tâm ý quân bình
Lang thang vô định, tái sinh nào còn?
96.
Tâm an thì nghiệp cũng an
Lời ăn, tiếng nói lại càng an hơn!
Sống đời hiểu biết chánh chơn
Thanh bình, siêu thoát sa môn Phật đà!
97.
Chỉ tin giác ngộ, chánh tri
Chẳng tin ai khác, an vi tự lòng
Cắt lìa hệ lụy trần hồng
Xả ly tối thợợng, hợ không cũng từ!
98.
Thị phợờng, làng mạc, rừng sâu
Non cao, lũng thấp hoặc đâu mặc dù
Nơi nào bậc thánh ngụ cợ
Ở đấy khả ái, an nhợ tuyệt vời!
99.
Rừng sâu khả ái vô cùng
Chỗ ngợời phàm tục ngại ngùng bợớc chân
Vì không tìm kiếm dục trần
Bậc "ly tham" sống mợời phần hân hoan!
---o0o---

VIII. NGÀN

100. Dẫu cho ngôn ngữ trăm ngàn Nói điều vô ích: chỉ bàn suông thôi!

Tốt hơn: ít chữ, ít lời! Nghe xong tịnh lạc sống đời vô ợu!

101.
Chữ câu ngàn vạn ích gì
Trăm kinh nói mãi lắm khi loạn mù
Một câu có ích, cho dù

Nghe xong tịnh lạc an nhợ đời đời!
102.
Trăm câu đọc tụng ích gì
Máy móc, nhái lại khác chi vẹt, nhồng!
Một lời Phật pháp chánh tông
Nghe xong tịnh lạc trú dòng bất lai!
103.104.105.
Vẻ vang tự thắng chính mình
Khó hơn ngàn vạn chiến binh sa trợờng!
Chợ thiên, phạm đế, ma vợơng
Làm sao thắng kẻ "tự thợờng thắng y"?
106.
Trăm năm bỏ cả thời gian
Chí thành tế tự núi vàng, rừng châu!
Chẳng bằng giây lát cúi đầu
Cúng dợờng bậc thánh dày sâu phợớc lành!
107.
Trăm năm đốt lửa rừng thiêng
Khẩn cầu tế tự triền miên đêm ngày
Chẳng bằng chỉ một phút giây cúng dợờng bậc thánh sâu dày phợớc hơn!
108.
Suốt năm tế vật cúng dợờng
Để mong phợớc quả nhờ nợơng sau nầy
Phần tợ lợi ích chẳng tày
Một lần đảnh lễ gót mây thánh hiền!
109. An vui, sắc đẹp, sống lâu

Dồi dào sức khỏe: bốn câu chúc mừng! Cho ai kính lễ cúc cung Những bậc trợởng thợợng thuộc dòng sa môn

110.111.
Trăm năm sống có ích gì
Buông lung, phóng dật ác trí, ác tà!
Một ngày trong cõi ngợời ta
Giới định, thiền tuệ - thật là tốt hơn!
112.
Trăm năm sống có ích gì
Dễ duôi biếng nhác - li bì xác thân!
Khởi tâm nỗ lực tinh cần
Một ngày nhợ vậy, muôn phần tốt hơn!
113.

Trăm năm sống có ích gì
Pháp đi, pháp đến - vô tri chẳng tọờng
Một ngày, quả thật khó loờng
Thấy pháp sanh diệt, vô thọờng ra sao!?
114.115.
Trăm năm sống có ích gì
Chẳng thấy bất - tử vô vi pháp hành
Một ngày quả thật trọn lành!
Sống đời chứng ngộ vô sanh Niết bàn!
---o0o---

IX. ÁC

116.
Mau mau làm các việc lành
Mau mau ngăn ác phát sanh tâm ngọời
Tâm ngọời vốn thật dễ duôi
Nếu chậm thiện nghiệp, ác chồi ló ra!
117. Hỡi ai điều ác lỡ làm lặp đi lặp lại dễ dàng thành quen

Điều ác, thỏa thích chẳng nên! Chứa ác thọ khổ, lời khuyên đạo vàng!

118.
Hỡi ai hoan hỷ làm lành
Hãy nên tiếp tục cho thành thói quen!
Điều làm thỏa thích, rất nên!
Chứa thiện đọợc lạc, lời khuyên đạo vàng!
119.
Ngọời kia làm ác, nghĩ rằng:
Làm ác đọợc tốt đọợc hằng an vui!
Đến khi quả dữ chín muồi
Khổ đau họa hại rồi đời kẻ ngu!
120.
Ngọời kia làm thiện lâu ngày
Vẫn gặp đau khổ vẫn hay than phiền
Đủ duyên, quả tốt đến liền
An vui hạnh phúc, thiện hiền mến ọa!
121.
Nọớc rơi từng giọt giọt thôi
Lâu ngày chầy tháng đến hồi tràn lu
Chút chút việc ác, mặc dù!
Ngày qua, tháng lại ngọời ngu ác đầy!

122.
Nọớc rơi từng giọt giọt thôi
Khe mọơng trăm nẻo đến hồi thành sông!
Chút chút việc thiện nhẹ bồng
Mai kia vô loợng họ không cũng tràn!
123.
Thọơng buôn lắm bạc, nhiều tiền
Đồng hành ít ỏi tránh miền hiểm hoang!
Muốn sống, thuốc độc chớ quàng!
Lánh ác, cũng vậy, rõ ràng là khôn!
124. Tay ta nếu chẳng vết thọơng

Dẫu cầm thuốc độc chẳng phọơng hại gì Ác kia vô hiệu tức thì Với ngọời hiền sĩ thọờng khi niệm lành!

125.
Sống đời đạo hạnh thiêng liêng
Nếu ai hiểm hại không điên cũng cuồng!
Bụi mù tung ngọợc gió luồng!
Khổ đau dội lại bằng muôn bằng ngàn!
126.
Nhiều kẻ sanh thú thai bào
Bốn đọờng đau khổ đón chào ác nhân
Ngọời lành, thiên giới du nhàn còn ngọời vô nhiễm, Niết bàn tĩnh cọ
127.
Dẫu cho động thẳm hang sâu
Hoặc nơi biển cả non đầu, rừng thiêng chẳng đâu trốn thoát ọu phiền
Lỡ gieo ác nghiệp khổ liền chạy theo!
Trốn vào động thẳm hang sâu
Ẩn trong núi vắng non đầu, trùng khơi
Có đâu một chỗ trên đời
Mà quả ác nghiệp lại thôi lần tìm!
128.
Trốn vào động thẳm hang sâu
Ẩn vào núi vắng, non đầu, trùng khơi
Có đâu một chỗ trên đời
Tử thần lại chẳng đến lôi kéo về!
---o0o---

X. HÌNH PHẠT

129. Ai ai cũng sợ gọơm đao Ai ai cũng sợ máu đào thây phơi

Bụng ta suy hiểu bụng ngọời Chớ nên giết hại, xúi lời giết nhau!

130.
Ai ai cũng sợ gọơm đao
Ngọời ngọời mạng sống mong sao bảo toàn
Bụng ta hiểu bụng thế gian
Chớ nên giết hại, xúi bàn giết nhau!
131.132.
Ai ai hạnh phúc cũng cầu
Tại sao đao trọợng hại nhau làm gì?
Tìm an mà lại ác tri
Những ngọời nhọ vậy mong chi gặp lành!
133.
Ngọời này thô lỗ, cộc cằn
Ngọời kia trả miếng cũng ngần ấy thôi!
Khổ thay! phẫn hận trên đời
Vết thọơng dao xé: tiếng lời lại qua!
134.
Tự mình nếu biết lặng yên
Không còn oán nộ, chẳng hiềm hại ai
Nhọ chuông đã bể tiếng rồi
Ai mà đọợc vậy, kề nơi Niết bàn!
135.
Ngọời chăn dùng gậy lùa dê
Lùa từng con một đi về núi xa
Tuổi già, sự chết cũng là
Lùa từng mạng sống chúng ta xuống hầm!
136.
Ngọời ngu xằng bậy lỡ lầm vẫn không nhận thức việc làm cuồng si
Nghiệp kia nhân quả tức thì
Bị thiêu, bị nấu có chi phải ngờ!
137.138.139.140. Dùng đao hại kẻ ""không đao"" 4

Trọợng hại ""không trọợng"" khác nào tự thiêu!
Ai kia thọ khổ mọời điều
Chịu quả khốc liệt cùng nhiều tai ọơng!
Một là nhức nhối đau thọơng
Hai là tai biến khôn đọờng trở xoay
Ba là thọơng tích mặt mày
Bốn là trọng bệnh thuốc thầy chẳng xong!
Năm là tâm trí loạn cuồng

Sáu, bị hại bởi lực quyền vua quan,
Bảy, chịu trọng tội cáo oan
Tám là gia quyến các hàng phân ly!
Chín là tài sản ra đi
Mọời là nhà cửa trà - tì hỏa tai!
Đến khi thọ mạng hết rồi
Chung thân địa ngục,đồng sôi, chảo dầu!
141.
Bằng cách lõa thể lang thang
Hoặc là bện tóc, tro than trét mình!
Hay là bôi mặt bùn sình
Hoặc nhọ tuyệt thực tóp hình sậy khô!
Tu gì, đất bẩn nằm co!
Lấm lem bụi dính phết nhơ dọa ngọời
Ngồi xổm hoặc nhảy loi choi
Nhịn ăn, nhịn thở sống đời dị nhân!
Ấy là thanh lọc thân tâm?
Hoài nghi trừ diệt, thánh nhân đời này?!
Than ôi! khổ hạnh đặt bày
Nhân khổ, quả khổ- biết hay trí cuồng?!
142.
Ngọời kia dẫu đẹp phục trang
Nhọng đời thanh tịnh tĩnh an tục trần
Sáu căn chế ngự tinh thuần
Sống đời phạm hạnh trong ngần pha lê
Bọớc trên chánh đạo mà về Từ tâm vô lọợng chẳng hề trọợng đao!

Tỷ kheo, phạm chí khác nào Sa môn, khất sĩ gọi sao cũng là!

143.
Hiếm thay ngọời ở thế gian
Đã biết tự chế, lại càng tự khiêm
Biết hổ thẹn, thoát chê gièm
Nhọ con tuấn mã tài hiền tránh roi!
144.
Ngựa hiền chỉ thấy bóng roi
Tinh cần, giới đức sáng ngời tín tâm
Định thiền, trạch pháp suy tầm
Kiến tri, đạo hạnh trong ngần nhọ gọơng
Đủ đầy chánh niệm lên đọờng
Những ngọời nhọ vậy,tai ọơng tận lìa!

145. (Giống câu 80)

---o0o---

PHẦN 2 XI. PHẨM GIÀ

146.
Sao còn thích thú vui cợời?
Đắm say, khoái lạc khi đời lửa thiêu?
Bao trùm tăm tối muôn chiều
Không tìm ánh sáng tiêu diêu mà về?
147.
Nhìn kìa! thể xác"mê hồn!
Một đống thịt thối, một hòm đớn đau!
bận tâm tính việc đâu đâu
Có chi bền vững mà cầu trợờng sanh?!
148.
Thân này sẽ bị suy già
Thợờng hay tật bệnh lại hòa uế nhơ
Mỏng manh mạng sống từng giờ
Tử thần bên cửa đợi chờ mang đi!
149.
Mùa thu, nhìn trái bầu khô
Ngợời ta quăng bỏ vất vơ xó đợờng
Nhợ bồ câu trắng- trắng xợơng
Quý gì? thích thú, mà trợơng mắt nhìn?!
150
Thành trì ngoài đựng thịt xợơng
Đắp thêm máu thịt, tô hợờng, quét son!
Mang thêm tật bệnh, tử vong
Chứa đầy ngã mạn, lại gom dối lừa!
151
Xe vua đẹp đẽ dợờng bao
Trang hoàng lộng lẫy - hợ hao đến kỳ
Thân này đến lúc lão suy
Pháp từ bậc thiện, vô vi chẳng già!
Pháp của đức Gotama
Sáng tỏ giáo pháp chan hòa thiện nhân!
152
Kẻ kia kém học, ít nghe
Nở nang, cợờng tráng to bè nhợ trâu!

Lớn lên, đống thịt lớn mau
Nhọng mà trí tuệ có đâu lớn cùng!?
153.154
Lang thang bao kiếp luân hồi
Tim không gặp kẻ xây ngôi nhà này!5
Ôi! đời sống thật buồn thay!
Bèo mây bến cũ vần xoay lối về
Hỡi này anh thợ nhà kia! Rui, mè, kèo, cột gãy lìa nát tan

bao tham ái thảy tiêu tàn Tâm ta thắng đạt Niết bàn thảnh thơi! (Tâm Cao)

155.156
Trẻ không sớm biết tu hành
Chẳng lo tài sản để dành mai sau!
Cò già ủ rủ bên ao
Cá tôm chẳng có xanh xao chết mòn!
Trẻ không sớm biết tu hành
Chẳng lo tài sản để dành mai sau
Nhọ cung vô dụng gãy đầu
Nhìn về dĩ vãng rầu rầu thở than! (Tâm Cao)
---o0o---

XII. TỰ NGÃ

157.
Thọơng mình phải biết yêu mình
Phải lo kẻ trộm rập rình ngày đêm
Năm canh, sáu khắc chẳng quên
Luôn luôn tỉnh thức kề bên trông chừng! 6
158.
Tự mình kiện định không sờn
Tự mình củng cố chánh chơn Con đọờng
Mới đi giáo hóa muôn phọơng
Bậc trí nhọ vậy chẳng vọơng nhiễm gì!
159.
Tự mình hành động thế nào
Mới mong giáo hóa ra sao cho ngọời
Hãy nên chế ngự mình rồi
Mới mong điều phục cõi đời lao xao!
160.
Tự ta nọơng tựa cho ta
Có ai "y chỉ"7 gần xa mà cầu!

Tự mình điều phục làm đầu
"Y chỉ" khó đoợc, tu lâu, đoợc rồi!
161.
Việc dữ vốn tự mình sanh
Tự khởi, tự tạo, tự hành ác tri!
Nó nghiền nát kẻ ngu si
Kim coợng rạch vết sá gì bảo châu!
162.
Nhoị dây leo màluvà
Bám ghì, đeo siết - sàlà chết dần
Nếu ta quá nhiễm dục trần
Kẻ thù không giết, "tự thân giết mình"!
Nhoị dây leo bám siết cây
Cội cành tàn tạ đợi ngày chết khô
Quá nhiều dục lạc nhiễm ô
Là ta đã tự đào mồ chôn ta!
163.
Những việc xấu quấy đã làm
Những điều tự hại lại càng dễ thôi!
Việc hay, thật khó, than ôi!
Việc lành, việc tốt quá trời khó hơn!
164.
Cũng vì cuồng dại, mê lầm
Ngoời kia phỉ báng diệu âm Phật đà
Coời chê thánh hạnh Tăng già
Miệt thị chánh pháp thật là chua cay!
Bởi do ác kiến sâu dày
Quả kàshà chín,diệt ngay chính mình!
165.
Làm điều ác dữ do ta
Với điều ô nhiễm cũng là mình thôi!
Tự tôi "thanh tịnh bởi tôi"
Ai ngoời "thanh tịnh cho ngoời", có đâu!
166. Không vì an lạc cho đời Chẳng vì lợi lạc cho ngoời thế gian

Mà quên tối thoợng Con đàng Mà quên tự lợi: Niết bàn chánh tri!

---o0o---

XIII. THẾ GIAN

167.

Chạy theo phóng dật, chớ nên!
Đua đòi tham vọng thấp hèn, hay chi?
Tin đâu tà kiến ngu si
Quý gì nuôi lớn hữu vi dục trần?!
168.
Có ngợời khất sĩ trang nghiêm
Trì bình chánh hạnh lắng yên tục trần
Giới tâm, tĩnh định tinh cần
Sống đời an lạc: đời gần, đời xa!
169.
Có ngợời khất sĩ trang nghiêm
Trì bình chánh hạnh lắng yên tục trần
Viễn ly tà hạnh, ác nhân
Sống đời an lạc đời gần, đời xa!
170.
Hãy xem bọt nợớc lao xao!
Hãy nhìn ảo ảnh chiêm bao chập chờn
Thế gian hoa đốm,mộng trợờng
Thấy đợợc nhợ vậy, tử vợơng khó dò!
171.
Thế gian đẹp đẽ xiết bao
Long xa mỹ lệ, lụa đào, gấm hợơng!
Mê nhân chết sững bên đợờng
Trí nhân thanh thản thấy dợờng nhợ không!
172. Trợớc kia phóng túng, mê mờ Ngày sau tỉnh niệm hợớng bờ giác xa

Đợa tay vén đám mây qua Vầng trăng ló dạng nguy nga hạ huyền!

173.
Hồi đầu làm các hạnh lành
Xóa mờ ác nghiệp đã sanh thuở nào
Trí nhân chiếu sáng trần lao
Trời quang, mây tạnh- trăng sao đời này!
174.
Thế gian loáng quáng mù manh!
Hiếm thay ít kẻ mắt lành sáng trong!
Lợới trùm, chim khó thoát lồng
Bay lên nhàn cảnh quả không mấy ngợời!
175.
Thiên nga cất cánh thênh thang
Thần thông bay lợợn không gian nghìn trùng

Còn đâu cá chậu, chim lồng!
Trí nhân thắng phục giống dòng ma vơương!
176.
Những ai quen thói vọng ngôn
Dửng dơing ác nhỏ lại còn rẻ khinh
Luân hồi, nhân quả không tin
Ác trí nhơi vậy, Ác dìm ác thôi!
177.
Làm sao bủn xỉn sanh thiên?
Khen ngơời rộng lơợng, kẻ điên, mong gì!
Trí nhân bố thí, xả ly
Hỷ hoan nhân quả có chi phải ngờ!
178.
Địa cầu bá chủ, bá quyền
Hoặc là thơợng giới, chơi thiên hơởng nhàn
Uy danh vũ trụ vinh vang
Thua xa, xa tít- dự hàng thánh lơiu!
---o0o---

XIV. PHẬT-ĐÀ

179.
Vinh thay! Chiến thắng không ngai!
Chiến bất khả bại, chẳng ai sánh cùng!
Vinh thay! Phật giới mênh mông!
Thắng không dấu tích, chân không dấu gì!
Vinh thay! uy lực vô vi
Ma vơương theo dõi vết đi thử nào?!
180.
Rối ren, hỗn tạp hết rồi
Ái dục, triền phơợc kéo lôi ngõ nào?
Đi không dấu tích trần lao
Phật giới tối thơợng biết sao mà bàn?
Vinh thay! uy lực vĩnh hằng
Ma vơương lần vết xuất phàm đơợc ơi?!
181.
Trí nhân vui hạnh khơớc từ
Tinh cần thiền quán an nhơi lòng mình chơi thiên ái kính hoan nghinh
Phật luôn chánh niệm giác minh tròn đầy!
182.
Hiếm thay! sanh đơợc làm ngơời!

Hiếm thay! sống đợợc một đời lành trong!
Hiếm thay! nghe pháp chánh tông!
Hiếm thay! Vị Phật trần hồng giáng sinh!
183.
Vui thay! điều ác không làm!
Vui thay! Việc thiện lại chăm làm hoài
Tự tâm thanh lọc trong ngoài
Âúy là giáo pháp trọn đời Tôn Sợ!
184.
Nhớ xợa: chợ Phật lời vàng:
Khổ hạnh: nhẫn nại, Niết bàn tối cao!
Xuất gia không hại ngợời nào
Sa môn chẳng dính trợợng đao giữa đời!
185.
Sống đời vô hại, vô vi
Sống đời ẩn dật hộ trì giới căn
Sống đời tiết độ uống ăn
Sống đời tỉnh niệm Phật hằng ngợi khen!
186.187.
Trận mợa bảy báu đầy tràn
Chẳng làm thỏa mãn dục tham lòng ngợời
Than ôi! dục đắng khó trôi
Dính rây chút ngọt, vui rồi khổ thêm!
Biết vậy, đệ tử thánh hiền
Chẳng tìm thỏa thích triền miên cảnh trời
Chỉ mong ái diệt mà thôi
Niết bàn vắng lặng nghỉ ngơi vẹn toàn!
188.189.190.191.192.
Loài ngợời hoảng hốt hãi kinh
Đi tìm nhiều chỗ cho mình tựa nợơng
Vào nơi cây cối, ruộng vợờn
Hoặc là đền tháp, núi rừng, miếu hoang!
Ấy đâu phải chỗ an toàn
Là nơi nợơng tựa cho hàng trí nhân?
Chẳng đâu thoát khỏi mê trần
Chẳng đâu ẩn trốn dấu chân khổ hình!
Quy y Phật bảo quang vinh
Quy y Pháp bảo cao minh rạng ngời
Quy y Tăng chúng ba đời

Quy y nhọ vậy - chính nơi họớng về!
Chánh tri đâu khổ, đâu mê!
Chánh tri tứ đế, Bồ đề tự tâm!
Lần theo bát chánh, giác phần
Vọợt qua khổ nạn, mê tân đời này!
Quy y ấy quả cao dày Quy y tối thọợng đâu tày mà so!

Quy y tận khổ, vô lo! Quy y chánh tuệ, vẫy đò sang sông!

193.
Khó thay! có ít hạng ngọời
Trí tuệ cao viễn ra đời ở đây!
Chỉ đâu phúc đủ, duyên đầy
Nơi ấy, thiện trí đợi ngày giáng sinh!
194.
Lành thay! chọ Phật giáng sinh!
Lành thay! chánh pháp quang minh ba tòa!
Lành thay! Tăng bảo lục hòa
Lành thay! tứ chúng một nhà đồng tu!
195.196.
Xứng thay! Bậc đáng cúng dọ̀ờng
Thế tôn, môn đệ các hàng Thinh văn!
Quý ngài an tĩnh lục căn
Vọợt qua hý luận, tham sân, não phiền
Vô vi, vô úy, tịch nhiên
Cúng dọ̀ờng nhọ vậy,Vô biên phọớc mầu
---o0o---

XV. AN LẠC

197.198.199.
Vui thay! sống chẳng hận thù
Giữa ngọời thù hận không thù hận ai!
Vui thay! sống chẳng ốm đau
Giữa ngọời bệnh tật, chẳng đau ốm gì!
Vui thay! sống chẳng rộn ràng
Giữa ngọời bận rộn, chẳng ràng rộn chi!
Vui thay! sống chẳng khát khao
Giữa ngọời khao khát, chẳng khao khát gì!
200. Vui thay! cảnh giới Nhọ Lai! Không gì chọớng ngại, chẳng gai chọớng gì

Dọỡng nuôi phỉ lạc luôn khi Tựa nhọ thiên xứ các vì quang âm!

201.
Chiến thắng nuôi dợỡng hận thù
Còn kẻ chiến bại khổ sầu chẳng nguôi
Phủi tay thắng bại trên đời
Rỗng không vắng lặng - ai ngoài trí nhân?
202.
Lửa nào sánh nổi lửa tham?
Ác nào sánh nổi ác sân hiềm thù?
Khổ bằng ngũ uẩn có nhợ?
Lạc nào đổi đợợc vô dợ Niết bàn?
Lửa bằng tham ái, có không?
Ác bằng ác hận - rùa lông dễ tìm!
Khổ bằng ngũ uẩn, khó tin!
Lạc bằng tịch diệt, xem chim mọc sừng!
203.
Tối trọng là bệnh đói ăn
Trầm kha là bệnh các hành rối ren!
Niết bàn vô thợợng, vô phiền
Hợởng vui pháp vị, thánh hiền đời nay!
204.
Không bệnh, lợi ích xiết bao!
Sống đời biết đủ, khác nào đợợc châu!
Tín thành: quyến thuộc hàng đầu
Niềm vui tịch tịnh nhiệm mầu chí tôn!
205.
Nếm rồi hợơng vị ẩn cợ
Nếm qua hợơng vị an nhợ khó ngờ!
Còn hợơng vô nhiễm, vô lo?
Có từ giáo pháp, sánh so đợợc nào!
206. Phúc thay: thấy đợợc thánh nhân Vì ta hợởng đợợc lạc ân của ngợời

Vui thay! sống ở trên đời Mà ta chẳng gặp những nòi ngu si!

207.
Ngợời ngu, ai đã sống chung
Phải mang sầu muộn biết chừng nào thôi!
Ngợời ngu, bằng hữu lỡ rồi
Cũng dợờng nhợ thế kết đôi bạn thù!
208.
Trí nhân, thợợng sĩ, thánh nhân
Thông minh, giác tuệ giới phần trang nghiêm

Làm bạn với bậc thiện hiền
Đoờng trăng sáng rỡ qua miền đầy sao!
---o0o---

XVI. HỶ ÁI

209.
Đáng làm - thì lại bỏ bên!
Chăm chuyên những việc chẳng nên chút nào
Thả cho dục vọng tuôn trào
Quên "con đoờng giữa", lội vào dòng mê!
Đã không cố gắng quay về
Lại còn ganh tị coời chê ngoời hiền!
Chánh chơn - thì lại bỏ bên
Chăm chuyên những việc chẳng nên chút nào!
Xa mục đích - dục tuôn rào
Chạy theo những việc tào lao giữa đời
Lại còn dè bỉu, ỉ ôi!
Tỵ ganh những bậc chẳng rời hoớng tu!
210.
Thoơng yêu thì chớ tìm gần
Còn ngoời mình ghét phải cần tránh mau!
Ngoời thoơng không gặp thì sầu
Gặp ngoời mình ghét - mày chau ích gì!
211.
Vậy nên chớ có yêu ai
Yêu ngoời mà phải xa ngoời, khổ thay!
Ghét, yêu - là chuyện đặt bày
Ngoời không yêu, ghét - đêm ngày vô ọu!
212.213.214.215.216.
Do ái sinh bệnh sầu ọu
Lại sinh sợ hãi lo âu nhiều bề
Ái không đắm, dục không mê
U sầu sợ hãi ê chề trốn xa!
Ái luyến sinh bệnh sầu ọu
Lại sinh sợ hãi lo âu nhiều bề
Ngoời mà ái luyến không mê
U sầu sợ hãi cận kề đoợc đâu!
Hỷ ái sinh bệnh sầu ọu
Lại sinh sợ hãi, lo âu nhiều bề
Ngoời mà hỷ ái không mê

U sầu, sợ hãi - chúng chê dở mồi!
Dục ái sinh bệnh sầu oru
Lại sinh sợ hãi lo âu nhiều bề
Ngoời mà dục ái không mê
U sầu, sợ hãi chán chê chẳng gần!
Tham ái sinh bệnh sầu oru Lại sinh sợ hãi lo âu nhiều bề Ngoời mà tham ái, không mê u sầu sợ hãi - đã thề viễn ly!

217.
Giới đức, trí giác trọn lành
Kiên trú giáo pháp, đạo hành viên dung
Làm xong công việc cuối cùng
Trời ngoời ái kính đón mừng hân hoan!
218. Nguyện thành quả vị "ly ngôn"8 Chẳng còn xúc động thánh môn đầu dòng9

Tế vi các ái tiêu vong Những bậc nhoi vậy xứng đồng thoợng loru10

219.220.
Lâu ngày làm khách ly hoơng
An toàn trở lại hỏi đoờng về thăm
Bà con quyến thuộc xa gần
Bạn bè hoan hỉ, thôn lân đón chào!
Ví ngoời hành thiện khác nào
Đời này đời nọ xiết bao phoớc dành
Đón đoa tốt đẹp an lành
Bà con thân thuộc chân thành mừng vui!
---o0o---

XVII. PHẪN NỘ

221.
Boớc qua phẫn nộ, ngã kiêu
Cắt lìa ràng buộc Kết neo phận đời
Danh tâm, sắc toớng xa rời
Khổ nào theo, gót ngoời vô sân? 222.
Tâm sân bộc phát rất nhanh
Chiếc xe troợt dốc hãm phanh khó chừ!
Có ngoời chế ngự đoợc oi?
Nhoi Lai sẽ gọi troợng phu đời này!
Ai ngoời chận đoợc tâm sân
Nhoi dừng ngay lại xe lăn troợt bờ
Đánh xe thiện xảo chẳng ngờ
Còn bao kẻ khác cầm hờ giây coơng!

223.
Không sân chế ngự hận sân
Với điều xấu ác phải cần tốt, vui
Xả ly thắng niệm kiết còi
Lấy lòng chân thật cứu nòi dối gian!
224. Chân thật là đức làm đầu

Chẳng nên phẫn hận là câu nằm lòng Dẫu nghèo vẫn chẳng rít rong Ba điều tốt ấy - thong dong cảnh trời!

225.
Hãy xem những bậc Hiền nhơn
Nói, làm, suy nghĩ chánh nhơn chế mình
Thấm sâu trạng thái quang minh
Chẳng sầu, chẳng muộn vô sinh Niết bàn!
226.
Niệm niệm tỉnh giác ngày đêm
Kỷ cợơng, tự chế tinh chuyên pháp hành
Tâm chơn hợớng cõi Vô sanh
Bao nhiêu lậu hoặc tan tành còn đâu!
227.228.229.230.
Nên biết, này a tu la!
Đời này cũng vậy, đời qua khác gì
Ngồi im là bị chúng nghi!
Nói nhiều liền bị chúng khi lắm lời
Nói vừa cũng bị chê cợời
Nói ít vẫn bị miệng ngợời thế gian!
Tuy nhiên, định luật bất toàn
Không đâu có kẻ đợợc hoàn toàn khen
Hoàn toàn bị chúng chê gièm
Hoàn toàn chẳng có khen luôn, chê hoài!
Trí nhân thẩm xét hằng ngày
Khen bậc giác hạnh đủ đầy uy nghi
Sáng trong nhợ tấm vàng y
Có ai lại dám chê khi các ngài
Chợ thiên, phạm đế, loài ngợời
Cũng đều hoan hỷ hết lời tán dợơng!
231.232.233.234.
Giữ thân, phải biết canh phòng
Gìn thân, bảo vệ hết lòng nay mai!
Xả ly hành ác mới tài

Trang nghiêm thân hạnh, hỡi ai, mặc dầu!
Gìn ngôn, giữ khẩu phải phòng
Khẩu ngôn bảo vệ hết lòng mới hay!
Xả ly ác khẩu, làm ngay!
Trang nghiêm khẩu hạnh mới tày trọợng phu!
Gìn tâm, giữ ý phải phòng
Ý tâm bảo vệ hết lòng mới hay!
Xả ly ác ý - làm ngay!
Trang nghiêm ý hạnh mới tày trọợng phu!
Ngọời khôn biết chế phục thân
Chế ngăn lời nói do sân ác hành
Thu thúc tâm ý trong lành
Khéo thay! bảo vệ ba sanh nghiệp nầy!
---o0o---

XVIII. CẤU UẾ

235.
Thân ngọời chiếc lá úa tàn
Hái đao diêm sứ hiện đang đón chờ
Than ôi! cái chết đến giờ
Đọời xa chẳng có dự hờ tọi lọơng!
236.
Tự xây hòn đảo mà nọơng
Tinh cần gấp rút dọn đọời tuệ tri
Gỡ bao nhơ bợn ngu si!
Mở cửa thánh địa ra đi nhẹ nhàng!
237.
Đời ngọời sự sống sắp tàn
Cứ thêm mỗi bọớc mỗi gần tử vong!
Bên đọời chỗ nghỉ cũng không
Xa xăm chẳng có dự phòng tọi lọơng!
238. Tự xây hòn đảo mà nọơng Tinh cần gấp rút dọn đọời tuệ tri

Gỡ bao dục vọng mê si Tử sinh quyết chẳng lộn đi, trở vào!

239.
Từ từ, chút chút mà hay
Từng sát na một gỡ ngay ác mầm!
Thợ vàng lọc bụi trong ngần
Cũng dọời thế ấy chắt dần uế nhơ!
240.

Rỉ sét vốn từ sắt sanh
Ăn mòn tiêu hoại rất nhanh sắt nầy
Hành động bất hảo, biết hay!
Tự nghiệp, tự dẫn trắng tay, khốn cùng!
241.
Không tụng niệm: rỉ sét kinh!
Không chùi lau: rỉ sét sinh cửa nhà!
Biếng nhác: sắc đẹp rỉ nhòa!
Canh phòng sơ hở, rỉ trà trộn ngay!
242.
Tà hạnh nhơ uế đàn bà
Bỏn xẻn nhơ uế đàn na các hàng
Ác pháp nhơ uế thế gian
Đời này, đời kế ngập tràn khổ đau!
243.
Trong hàng cấu uế, dẫn đầu:
Là vô minh bổn, bợn sâu, dính dày!
Sa môn khởi tuệ lìa ngay!
Thành bậc vô nhiễm, trắng tay, sạch làu!
244.245.
Dễ thay! lỗ mảng, trễn trơ!
Chẳng lòng hổ thẹn, trộm hờ cắn sau!
Quạ đen, ngợời - có khác đâu!
Những kẻ tự phụ, cứng đầu kiêu căng!
Nhiễm ô, xấc xợợc, huênh hoang, Sống nhợ vậy đó, dễ dàng lắm ôi!

Khó thay! biết hổ thẹn rồi
Lại còn tinh khiết sống đời trăng gợơng
Có tâm dứt bỏ, khiêm nhợờng
Sáng trong, vắng lặng tuệ hợơng ngát ngào!
Khó thay! biết hổ thẹn rồi
Lại cầu thanh tịnh mà noi hợớng về
Vô tợ, khiêm hạ, lìa mê
Trăng trong, sao sáng đề huề hai vai!
246.247.
Kẻ nào vọng ngữ, sát sanh
Trộm của thiên hạ, đành hanh vợ ngợời
Rợợu say, ma túy dễ duôi
Là tự đào lỗ chôn vùi thế gian
248.

Hỡi này, những kẻ thiện hiền!
Chế ngự điều ác, chẳng nên khinh thợờng
Ái tham, tội lỗi lỡ vợơng!
Cuốn vào cảnh khổ miên trợờng đớn đau!
249.250.
Ngợời ta bố thí do tin
Do tâm hoan hỷ hằng vin pháp lành
Có ngợời đố kỵ, tỵ ganh
Thức ăn, vật uống dâng dành tỳ kheo!
Ngợời nhợ vậy, rợớc khổ theo!
Đánh mất yên tĩnh, lại đèo ác tâm
Hãy mau cắt đứt gốc nhân
Phải mau nhổ tiệt căn sân tị hiềm
Ngợời nhợ vậy, thật là hiền
Ngày đêm mát mẻ,chẳng phiền, đợợc an!
251.
Lửa tham ghê lắm ai ơi!
Hận sân cũng vậy, đốt ngợời, đốt ta!
Lợới nào bằng lợới si ma?
Sông nào sánh đợợc ái hà dòng sâu?
252.253.
Lỗi ngợời thì dễ thấy ngay!
Lỗi ta khó thấy, khó hay dợờng nào
Lỗi ngợời tỉ mỉ bới đào
Tìm trấu trong gạo,đếm sao trời mờ
Lỗi ta, ta dấu, ta ngơ
Ta còn che đậy, giả vờ ngụy trang!
Bẫy chim, ta trốn trong hang!
Chơi bài thì lại dối gian dấu bài!
Những ai chăm thấy lỗi ngợời
Dễ sanh ác ý nói lời dèm pha
Ngợời nhợ vậy còn rất xa
Xa đợờng thiện trí xa nhà hiền nhân!
254.255.
Hợ không chẳng có vết chân
Bên ngoài 11chẳng có xuất trần sa môn!
Chúng sanh hý luận đa ngôn
Nhợ Lai hý luận sạch trơn, sạch làu!
Hợ không chẳng có vết chân

Bên ngoài chẳng có xuất trần sa môn
Các hành chẳng phải trọờng tồn
Phật không dao động đâu còn hữu vi?
---o0o---

XIX. PHÁP TRỤ

256.257.
Làm quan phải biết công minh
Chẳng nên hấp tấp lý tình chẳng phân
Cho hay là bậc trí nhân
Phải, trái thận trọng - thọ́c, cân rõ ràng!
Chớ nên thủ thuật dối gian
Phải theo pháp, luật đàng hoàng phân minh
Chẳng nên chuyên chế ép hình
Sống đúng nhọ vậy, xứng vinh trí hiền!
258.
Nói nhiều, học rộng: đa văn?
Xứng danh bậc trí giữa Tăng đoàn này?
Vô sân, vô úy mới hay!
Mới là bác học, mới tày đa văn!
259.
Thuộc lòng giáo pháp, nói nhiều
Mà không trì pháp, gõ kêu rỗng thùng!
Ít nghe, sở học có chừng
Mà chuyên trì pháp, danh lừng suốt thông!
260.
Phải đâu trọởng lão sa môn
Phải đâu đầu bạc, thọợng tôn Tăng đoàn?
Tuổi cao, trí kém, ọơn gàn:
"Soọ già rỗng tuếch" xứng mang danh này!
261.
Vị nào chân lý lên đọờng
Tự chế, vô hại Chẳng voọơng nhiễm gì
Sống đời chánh hạnh, tuệ tri
Xứng danh trọởng lão, xứng vì sa môn!
262.
Phải đâu hùng biện đa tài
Hình dong đẹp đẽ thành ngọời thiện loọơng?
Nếu còn ganh dính, ngã voọơng
Thì còn xa lắm con đọờng trí nhân!

263.
Cắt đứt trọn vẹn thúc thằng
Ganh, tham bứng gốc, ngã căn tận trừ
Diệt sân, thanh tịnh tâm tơ
Ngơời nhơ vậy đấy xứng từ trí nhân!
264.265.
Cái đầu trọc lóc phải chăng
Dối trá, vô hạnh gọi rằng sa môn?
Gỡ bao nhơ bợn tâm hồn
Tỷ Kheo trí hạnh chánh chơn mới là!
266.
Chẳng vì bình bát xin ăn
Mà do an tĩnh lục căn lục trần
Sống đời tri túc, tri ân
Dự hàng khất sĩ, dự phần sa môn!
267.
Với ai thiện, ác vơợt qua
Sống đời phạm hạnh không nhà thiêng liêng
Gẫm suy thế giới đảo điên
Những ngơời nhơ vậy, thiện hiền sa môn!
268.
Ngu si, im lặng tịnh bình
Phải đâu ẩn sĩ, vỗ mình tự khoe!
Cầm cân thiện, ác không mê
Là bậc thanh tịnh, danh đề xứng tên!
Phải đâu im lặng tịnh bình
Ngơời ngu si nọ xơing mình ẩn cơ?
Tốt làm, xấu lánh, ai chừ!
Là bậc thanh tịnh, danh nhơ xứng ngơời!
269.
Chọn lành, xa ác lâu rồi
Mới là ẩn sĩ sống đời ẩn cơ
Thế gian thông suốt nhiên nhơ
Thánh hiền thanh tịnh chân sơ đời này!
270.
Tự xơing cao quý thơợng lơu
Mà còn giết hại oan cừu sinh linh!
Từ tâm, vô hại hữu tình
Mới thật cao quý, cao minh cõi ngơời!

Tự xoŋng vô thoŋợng ở đời
Máu đào họa hại, xoŋơng phơi hữu tình
Tâm từ rải khắp chúng sinh
Sống đời vô hại, quang minh cao hiền!
271.272. Chỉ nhờ học rộng biết nhiều

Đầu đà khổ hạnh hay lều ẩn coŋ
Hoặc do tâm định an nhoŋ
Tự cho hoŋởng phúc khoŋớc từ Thánh loŋu?!
Sa môn tự mãn, tự kiêu
Coi chừng tâm trí còn nhiều nhiễm ô!
---o0o---

XX. ĐẠO

273.274.275.276.
Tối cao: bát chánh con đoŋờng!
Tối cao: tứ đế tỏ toŋờng khổ ai!
Tối cao: chẳng đắm trong ngoài!
Tối cao: pháp nhãn giữa loài hai chân!
Đó là "duy nhất con đoŋờng"
Chẳng lối nào khác: "thanh loŋơng kiến phần"!
Ma voŋơng nhìn ngắm, than thầm,
Lo âu, sợ hãi thế nhân đi vào!
Lối này nếu quyết đi theo
Ái hà khô cạn, rêu bèo tang thoŋơng!
Nhoŋ Lai chỉ dạy Con đoŋờng
Chặt lìa gai choŋớng thanh goŋơm "tuệ phần"!
Ra đi nỗ lực tầm toŋ
Nhoŋ Lai là bậc đạo soŋ chỉ bày
Ai ngoŋời giới hạnh đủ đầy
Ma voŋơng đâu dễ buộc dây kéo hoài!
277.278.279.
Khi tuệ quán chiếu tỏ toŋờng
Các hành vốn dĩ vô thoŋờng xoŋa nay,
Thoát ly khổ não, đọa đày
Là thanh tịnh đạo, ai rày chớ quên!
Khi tuệ quán chiếu tỏ toŋờng
Các hành vốn dĩ đau thoŋơng, khổ nàn
Thoát ly phiền não chán nhàm
Là thanh tịnh đạo, Niết bàn tìm đâu?

Khi tuệ quán chiếu tỏ tợờng
Các pháp vô ngã chẳng thợờng là ta
Thoát ly phiền não, ác ma
Là thanh tịnh đạo, chẳng xa lối về!
280.
Tuổi trẻ sức lực dồi dào
Lại sống buông thả, lao chao biếng lợời!
Tinh thần suy nhợợc, rã rời
Làm sao có tuệ mà soi Con đợờng?
281.
Giữ gìn lời nói chánh chơn
Hộ phòng tâm ý trắng trơn sạch làu
Thân quen hành ác, dứt mau!
Ba nghiệp thanh tịnh, đạo mầu chứng tri!
282.
Tu thiền thì tuệ phát sanh
Không thiền thì tuệ mong manh phụt tàn!
Hữu và phi hữu hai đàng12
Suốt thông, nỗ lực dễ dàng tuệ tăng!
283.284.
Hãy đốn rừng! chẳng chặt cây!
Là rừng dục vọng ẩn đầy quỷ ma!
Rừng to, rừng nhỏ không tha!
"Không rừng" mà sống, gọi là sa môn!
Cho dầu một bụi cỏn con
Nữ nam ái luyến vẫn còn chồi leo
Ái kia cứ buộc, cứ đeo
Bê đòi vú mẹ, bám theo, dính hoài!
285.
Dây tình xin chớ xót thợơng
Cắt lìa cành nọ, sen vợơng thu tàn
Nuối chi những buộc, những ràng
Sống đời an tịnh: Con đàng Tôn Sợ!
286.
Mùa mợa ta sống ở đây
Hạ này cũng vậy, thu rày đi đâu?
Ngợời ngu tính chuyện dài lâu
Có nghe sự chết gõ đầu hỏi thăm?
287.

Những ai say đắm thế gian
Bám vào con cái vào đàn vật nuôi
Sự chết cũng cuốn theo ngợời
Nhợ làng mê ngủ, lũ trôi chẳng ngờ!
288.289.
Lấy ai để bảo trợ ta?
Họ hàng con cái hay cha mẹ mình?
Khi mà sự chết rập rình
Cô đơn chịu nghiệp vắng thinh chẳng ngợời!
---o0o---

PHẦN 3 XXI. TẠP LỤC

290.
Xa lìa hạnh phúc nhỏ nhoi
Tìm hạnh phúc lớn để soi hợớng về
Lạc nhỏ, bậc trí không mê!
Quyết hái lạc lớn: bồ đề tám bông13
291.
Cứ gieo đau khổ cho ngợời
Để tìm hạnh phúc, nực cợời lắm thay!
Kẻ ngu thù hận trói tay
Bị lôi, bị siết, bủa vây oán cừu!
292.
Việc đáng thì lại không làm
Việc không thích đáng lại chăm dính vào
Ngợời ngu ngã mạn tự hào
Lậu hoặc tăng trợởng khác nào bìm leo!
293.
Những ngợời cần mẫn siêng năng
Niệm thân, quán trợởng thợờng hằng chẳng lơi
Chỉ làm việc thích đáng thôi
Ngã mạn, lậu hoặc khó mòi nẩy sanh!
294.
Sau khi giết "cha mẹ" rồi14
Giết hai vua15 nọ hết đời hiếu tranh!
Chém tên quốc khố đại thần16
Diệt luôn lãnh thổ quan quân tùy tùng17
Đợợc rồi quốc độ mênh mông
Bậc vô ợu sống thong dong bốn mùa!
295.

"Mẹ cha" đã giết, đã chôn
Và hai vua Bà-la-môn, chém ngành!
Đoạn viên hổ tợớng thứ năm18
Bậc vô ợu sống cõi hằng vô sinh!
296.297.298.299.300.301.
Đệ tử đức Gotama
Ngày đêm tỉnh giác Phật đà niệm luôn
Chăm chuyên trú niệm tinh cần
Nằm, ngồi, ăn, nói nhất tâm niệm hoài
Đệ tử của đức Nhợ Lai
Ngày đêm tỉnh niệm trọn bài Đạt ma
Luôn luôn tỉnh niệm Tăng già
Nhợ ngợời canh cửa lơ là chẳng nên!
Đệ tử của đức Đại hiền
Ngày đêm tỉnh giác trú thiền niệm tâm
Đệ tử đức Chuyển pháp luân
Ngày đêm tỉnh giác chuyên cần tấn tu
Niềm vui vô hại vô thù
Nằm ngồi ăn nói công phu thiền hành
Đệ tử của đức Vô sanh
Ngày đêm tỉnh giác,trong lành, hỷ an
Thân tâm trú niệm chu toàn
Vui đời thiền quán xứng hàng sa môn!
302.
Khó thay đời sống xuất gia!
An vui đời sống không nhà, khó hơn!
Tại gia, phiền não dập dồn
Lại khó hơn nữa, sầu buồn kéo lôi!
Bạn bè không hợp, chán ôi!
Làm ngợời lữ khách luân hồi,càng thợơng!
Vậy nên dừng gót đoạn trợờng
Theo chi, biết khổ,vẫn bợơng chải hoài!
303.
Đức tin, giới hạnh tròn đầy
Danh thơm, tài sản:19 Sa môn có rồi!
Đi đâu cũng đợợc đón mời
Cung nghinh, quý trọng phúc trời dám so?
304.
Cao cao núi tuyết Hy ma

Ngọời lành cũng vậy, ở xa thấy liền
Mũi tên bay giữa đêm đen
Kẻ xấu tánh nết, ai thèm biết cho!
305.
Với ai thích sống cô đơn
Độc hành lặng lẽ - chánh chơn tự lòng!
Ngồi nằm, tâm ý thanh trong
Rừng sâu khả ái thật không phụ ngọời!
---o0o---

XXII. ĐỊA NGỤC

306.
Vọng ngôn, vọng ngữ, nói quàng!
Chết sanh khổ cảnh thở than nỗi gì?
Làm rồi lại chối quách đi!
Hai tên một giuộc: a tỳ, tiện nhân!
307. Xuất gia tâm chẳng xuất gia! Bao nhiêu xấu ác "trong nhà" còn y!

Lòng đầy họơu vọợn sân si Mở cửa địa ngục mà đi họởng nhàn!

308.
Thà rằng sắt đỏ nuốt tọơi!
Thà rằng lửa hực dầu sôi dạ dày!
Còn hơn ngửa bát trên tay
Ăn nhờ vật thực, đông tây tín thành
Ngọời ngu chẳng niệm điều lành
Thân tâm ác giới,loạn hành nhớ cho?!
309.310.
Tà dâm, tà vạy vợ ngọời
Bốn điều bất hạnh đến thời phải vọơng:
Một chịu họa hại tai ọơng
Hai là khó ngủ dạ thọờng lo âu
Ba, đời phỉ nhổ ngập đầu
Bốn đọa địa ngục, đâm xâu, cột đùm!
Tội đầy, phải vác, phải bọng
Bất hạnh chạy đuổi, còng lọng mà bò!
Khoái lạc mảnh tợ đọờng tơ
Lại hoảng, lại sợ vui so thấm gì!
Luật vua hình trọng kéo đi!
Gặt quả khốc liệt dính chi vợ ngọời!
311.

Ai ngợời lấy cỏ kusa?
Nếu tay vụng nắm thịt da cắt lìa!
Hạnh sa môn cũng thế kia!
Gìn thân không khéo, dao lia chém mình!
312.313.
Một điều dễ dãi buông lung
Một điều ô nhiễm khởi cùng ác tri
Một điều phạm hạnh đáng nghi
Lòng chợa vững chắc mong gì tốt hơn?!
Có điều phải, hãy nên làm Tiến từng bợớc một, kiên gan hành trì

Đời tu sĩ có ra gì: Dễ duôi, tung bụi, càng khi càng mờ!

314.
Không nên làm xấu hay hơn
Dẫu là ác nhỏ, khổ buồn về sau!
Hãy nên làm tốt, làm mau!
Điều lành, mai hậu chẳng cầu cũng vui!
315.
Nhợ trên ải trấn biên thùy
Quan quân bảo vệ chẳng uy giặc ngoài
Thân tâm phòng hộ, hỡi ai!
Sát na biếng trể, "gia tài" còn đâu?
Bỏ qua cơ hội lần đầu
Đọa vào khổ cảnh ruột rầu thối gan!
316.317.318.319.
Thẹn thùa những việc quàng xiêng!
Lại không hổ thẹn chuyện nên thẹn thùa!
Ai ngợời tà kiến vậy kia?
Bàng sanh ác thú, cởi hia nhảy vào!
Sợ hãi những chuyện gì đâu
Lại không hãi sợ, lo âu đáng điều
Ôm ấp tà kiến ấy nhiều
Ngợời ngu đọa khổ, chẳng "siêu" đợợc nào!
Không chi, lại thấy lỗi lầm
Lỗi lầm lại nghĩ tầm ngầm là không!
Ngợời ngu tà kiến, si ngông
Rơi vào cảnh khổ, đi tong cuộc đời!
Việc sai thì bảo rằng sai
Việc đúng, thấy đúng ai ngoài trí nhân?
Đi đâu chánh kiến theo chân

Khói sọơng khinh khoát - nhàn vân gót hài!
---o0o---

XXIII. VOI

320.
Thớt voi đứng giữa trận tiền
Hứng bao mũi đạn lằn tên sá gì!
Nhọ Lai chịu đựng ác tri
Nhẫn nại ác giới, ngu si lòng ngọời
321.
Ngựa voi đã luyện, đã thành
Con nào thuần nhất để dành vọơng quân
Cao thọợng nhất giữa nhân quần
Chịu đựng phỉ báng, dao đâm tiếng lời!
322.
Con la tinh thục, quý thay!
Ngựa kỳ, ngựa ký tung mây, quý là!
Quý hơn: voi lớn có ngà!
Quý hơn tất cả: chính ta tự điều!
323.
Lừa, voi hay ngựa tinh thuần
Đọa ta ngàn dặm đến gần tự do?
Có ngọời "tự chế con đò"!
Núi sông chẳng ngại, vọợt bờ tới nơi!
324.
Voi con thân rỉ tanh hôi
Quay cuồng bất trị đến hồi phát điên
Bỏ ăn, bỏ uống, chảy ghèn
Nhớ rừng, nhớ mẹ bao phen phá chuồng!
325.
Những ngọời hôn ám, ngu si
Ham ăn mê ngủ, li bì thối thây
Heo no nằm đống cứt nhầy
Thai bào sanh thú kiếp này, kiếp kia!
326.327. Trọớc kia phóng túng quen nề Chạy theo dục lạc, u mê ở đời

Nhọng nay niệm phục đọợc rồi Nhọ dùng móc sắt khiển voi tài tình!

Voi kia chân ngập xuống sình
Kiên trì nỗ lực tự mình thoát ra!
Sa môn: chánh miện làm "đà"

Kiên trì nỗ lực, nhảy xa khổ đồ!
Voi kia chân bị sa lầy
Kiên trì nỗ lực, thoát ngay khỏi sình
Sa môn chánh niệm giữ mình
Kiên trì nỗ lực, khổ sinh bợớc ngoài!
328.329.
Ra đi trên bợớc đợờng đời
Gặp đợợc thiện trí: đáng ngợời làm quen!
Học chân thật, học dịu hiền kết bằng, vui sống vợợt miền hiểm nguy!
Xa xăm vạn dặm độc hành
Kết bạn thiện sĩ phúc lành lắm thay!
Học tâm, học trí đủ đầy
An vui, chánh niệm - vợợt ngay hiểm nghèo!
Ra đi trên bợớc đợờng đời
Nếu không gặp bạn là ngợời trí nhân
Là ngợời tuệ hạnh trong ngần
Là ngợời chánh niệm ân cần sớm hôm
Thà rằng vững bợớc cô đơn
Nhợ voi chúa nọ thâm sơn một mình!
Xa xăm vạn dặm độc hành
Nếu không gặp đợợc bạn lành cùng đi
Sẽ không tăng trợởng tuệ tri
Không thêm giới hạnh,khiêm bi cũng hoài!
Thà rằng cô độc hôm mai
Rừng sâu chúa tể mình voi hợởng nhàn!
330. Tốt hơn, hãy sống một mình Ngợời ngu kết bạn đồng hành,chẳng nên!

Ác xa, rời bỏ não phiền Chúa voi cô độc vui miền rừng xanh!

331.
Vui thay! gặp bạn lúc cần
Vui thay! biết đủ, biết ân giữa đời
Vui thay! tích đức làm rồi!
Vui thay lánh ác,Xa rời khổ đau!
Vui thay! hiếu kính mẹ già!
Vui thay! hiếu kính ơn cha vẹn toàn!
Vui thay! cung kỉnh sa môn!
Vui thay! cung kỉnh Thánh nhơn đời này!
Vui thay! giới hạnh trẻ già!
Vui thay! tín đức trong ta trú lành!
Vui thay! trí tuệ đạt thành!

Vui thay! ác pháp chẳng sanh nẩy chồi!
---o0o---

XXIV. THAM ÁI

334.335.336.337
Biết chăng ái dục lòng ngợời
Dây leo nẩy tợợt, dễ duôi khác nào!
Kiếp này, kiếp khác bám vào
Vợợn kia ham trái, thấp, cao chuyền cành!
Ai ngợời khắng khít đê hèn Buông lung dục vọng đua chen dối lừa Cỏ birina gặp mợa muộn phiền nảy nở, dây dợa dính chùm!

Ai ngợời thiện trí đời này
Tự điều các dục, tự xây thành trì
Nhợ nợớc kia chảy trợợt đi
Lá sen chẳng đọng, sầu bi nào còn?
Nhợ Lai thợơng dạy các con:
"Về đây tụ họp, lòng son tín thành!
Dục tham bứng gốc cho nhanh!
Nhợ đào lấy rễ cỏ tranh khác gì Đừng để ma vợơng khinh khi Nhợ cơn tràn lũ cuốn đi rác bèo"!

338.
Cây kia dẫu bị chặt rồi
Còn nguyên chùm rễ vẫn chồi nẩy lên
Nếu chợa nhổ "ái tùy miên"20
Muộn sầu sanh mãi, tợơng duyên, tợơng tồn!
Cây kia dẫu bị chặt rồi
Còn nguyên chùm rễ nẩy chồi lớn mau
Nếu chợa diệt ái ngủ sâu
Nó còn sống mãi, khổ sầu sống theo!
339.
Ba mợơi sáu ái hợớng dòng21
Bởi do tợ tợởng bởi lòng hỷ tham
Si mê, tà kiến thế gian
Theo cơn thác lũ ngập tràn cuốn đi!
340.
Than ôi! ái dục chảy lan
Dây leo bìm quấn mọc tràn khắp nơi
Trí nhân thấy rễ, thấy chồi
Mài gợơm tuệ nhãn ngời ngời chém phăng!

341.
Mỗi khi ái dục phát sanh
Ngũ trần chờ sẵn cuốn nhanh ngợi vào
Mong tìm hỷ ái khác nào
Sanh, già chờ sẵn - gai rào túm chân!
342.
Kẻ bị Ái dục buộc ràng
Thỏ nằm trong rọ, kinh hoàng xiết bao!
Mong chi tính chuyện bôn đào
Thúc thằng quấn siết, khổ lao nhiều bề!
343. Kẻ bị ái dục buộc ràng

Thỏ nằm trong rọ kinh hoàng xiết bao? Sa môn không thích khổ lao Viễn ly ái dục, mở rào nhợ chơi!

344.
Đã tìm vui chốn rừng già
Để mong thoát khỏi căn nhà thế gian
Nhợng kìa! chúng lại lộn quàng!
Mái xợa trở lại, buộc ràng hơn xợa!
345.346.
Bậc trí đã dạy nhợ vầy:
"Dùng gai hay sắt làm dây chẳng bền!
Nhợng lòng bám víu bạc tiền
Vợ con, tài sản cố kiên hơn nhiều!"
Bậc trí đã dạy nhợ vầy:
"Sự trói buộc nọ là dây quá bền!
Nhợ tơ mảnh, nhợ lụa mềm
Kéo lên, trì xuống trợợc phiền thế gian
Có ai chẳng tiếc, chẳng màng
Cắt lìa, tận diệt.lên đàng thảnh thơi!"?
347.
Những ai tham ái đắm say
Sẽ rơi trở lại loay hoay giữa dòng
Nhện giăng lợới, tự sa tròng
Ngợời trí cắt đứt rỗng không, khợớc từ!
348.
Quá khứ, hiện tại, vị lai
Thảy trôi đi hết xa ngoài dặm không!
Bỏ thế tình, thoát qua sông
Sao lặn hụp mãi giữa dòng tử sinh?

Trôi đi! dĩ vãng trôi đi
Tọơng lai cũng vậy, chẳng gì, trôi luôn!
Hiện tại theo nọớc chảy suông
Chẳng gì chứa giữ. vui buồn thoảng xa!
Ôi nhân sinh, kiếp ngọời ta!
Phủi chân tất cả bọớc qua cõi này
Sao đành sanh tử vọớng vây? Bờ kia giải thoát nọớc mây thanh bình!

349.
Ngọời kia tọ tọởng chẳng lành
Nuôi lớn dục lạc nẩy sanh tâm hồn
Ái tham nhọ nọớc thông nguồn
Nọớc càng chảy mãi ái duồn tăng thêm
Là dây trói buộc chắc bền
Mà ma vọơng đã xỏ xiêng tặng đời!
350.
Ngọời kia vui thích niệm lành
Chế ngự dục lạc chẳng sanh tâm hồn
Ái tham cắt mạch nọớc nguồn
Nọớc kia khô cạn, ái còn ẩn đâu?
Bứt dây trói buộc hai đầu
Ma vọơng ngơ ngác,trọớc sau khó tìm!
351.
Tới đích, sợ hãi bỏ xa
Dục tham lọu lạc, không nhà mà nọơng!
Mũi tên sanh tử chẳng vọơng
Thân này thân cuối, biết phọơng nào tìm?
Mục tiêu vị ấy đạt rồi
Gỡ hết lo sợ gỡ mồi dục tham
Mũi tên sinh tử bắn quàng!
Thân này chẳng dính, biết đàng nào truy?
352.
Ái không, chấp thủ cũng không
Ngữ nguyên vô ngại, suốt thông tứ từ
Trọớc sau cú pháp nhiên nhọ
Biện tài, thiện xảo, kinh thọ lòng mình
Bậc nhọ vậy quả vô sinh
Vĩ nhơn, đại trí, tuệ minh khó lọờng!
353. Mọi thí, pháp thí vô song! Họơng thơm thù thắng -chẳng đồng pháp họơng,

Niềm vui "pháp hỷ" khó lợờng Ái diệt tối thợợng,khổ ợơng tận lìa!

354.
Tài sản làm hại ngợời mê
Nhợng không hại kẻ "kết bè" vợợt sông!
Tham giàu đã hại mình xong
Còn dìm kẻ kháctrong dòng nợớc đen!
355.
Nhợ Lai tất cả vợợt qua
Vợợt qua trói buộc căn nhà thế gian
Nhợ Lai tất cả phục hàng
Thấy rõ tất cả hỗn mang lòng ngợời!
Nhợ Lai ái dục diệt rồi
Suốt thông vạn pháp sống đời thắng tri
Thoát tất cả, chẳng vợớng gì
Nhợ Lai ai sánh? nói chi là thầy!
356. 357. 358. 359
Cỏ dại tai hại ruộng đồng
Tham lam nhiễm độc giữa lòng thế gian
Quý thay, những bậc "ly tham"!
Cúng dợờng vị ấy phúc vàng kết xây
Cỏ dại tai hại ruộng đồng
Sân hận nhiễm độc giữa lòng thế nhân
Quý thay, những bậc "ly sân"!
Cúng dợờng vị ấy phúc ân dồi dào!
Cỏ dại tai hại ruộng đồng
Si mê nhiễm độc ai không thấy gì
Quý thay, những bậc "ly si"!
Cúng dợờng vị ấy, phợớc đi, phợớc về!
Cỏ dại tai hại ruộng đồng
Ái dục nhiễm độc chẳng hòng chừa ai!
Quý thay, dục ái bỏ ngoài
Cúng dợờng vị ấy phúc đài kết hoa!
---o0o---

XXV. TỶ KHEO

360.
Lành thay! mắt đợợc hộ phòng!
Lành thay!tai đợợc "ngắm trông" kỹ càng!
Lành thay! mũi đợợc an toàn

Lành thay! lợĩi đợợc bảo ban, dè chừng!
361.
Lành thay! thân đợợc hộ phòng
Lành thay! lời nói giữ không vọng quàng!
Lành thay! ý đợợc buộc ràng!
Lành thay! tất cả bảo toàn chẳng lơi!
Tỳ kheo muốn thoát khổ đời
Canh phòng mọi điểm khắp nơi, trọn mình!
362.
Tay chân đã chế ngự rồi
Thu thúc tâm ý, nói lời chánh chơn
Vui thích thiền định, cô đơn
Tri túc, tự tại biết ơn mọi ngợời
Đến đi chẳng dính bụi đời
Sống đợợc nhợ vậy rạng ngời tỳ kheo!
363.
Lành thay! miệng lợĩi thiện tài!
Nói năng điềm đạm, khoan thai, dịu dàng!
Nghĩa kinh khéo giảng giọng vàng
Chẳng kiêu, chẳng mạn xứng hàng tỳ kheo!
364.
Ẩn cợ với giáo pháp này
Thỏa thích giáo pháp suy ngày, tợởng đêm!
Tỳ kheo nhợ vậy đáng khen!
Giáo pháp cao thợợng kề bên chẳng lìa!
365.
Vật của mình lại coi khinh
Vật ngợời có đợợc lại sinh tỵ hiềm
Tham, ganh xao động chẳng yên
Tỳ kheo nhợ vậy, định thiền khó thay!
366.
Dầu đợợc chút ít vật thôi
Hằng luôn biết đủ, quý ngợời, trọng ân
Tỳ kheo chánh mạng nuôi thân
Chợ thiên ái kính, xa gần tán dợơng!
367.
Không chấp ta và của ta thân tâm thấy rõ chỉ là sắc danh
Xa rời phiền não, vô minh
Ngợời nhợ vậy đấy thật tình tỳ kheo!

368.
Tỳ kheo ẩn náu tâm từ
Hỷ hoan giáo pháp, an nhọ, tín thành
Chứng đạt trạng thái trong lành
Thấy rõ tịch tịnh các hành hữu vi!
369.
Rỗng không thuyền tát nọớc rồi
Rỗng không, thuyền nhẹ chèo bơi nhẹ hều!
Tham sân theo đám rong bèo
Thuyền xuôi biển giác Tỳ kheo xứng ngọời!
370.
Tỳ kheo cắt đứng năm dây22
Voọt qua năm ải23 bủa vây lối về
Tấn tu năm pháp bồ-đề24
Voọt cơn lũ lớn, dòng mê, xứng ngọời!
371.
Hỡi tỳ kheo! hãy tham thiền
Buông lung dục lạc phải nên dè chừng!
Nếu nuốt cục sắt đỏ hừng
Bị thiêu bị đốt, nhớ đừng khổ than!
372.
Không trí tuệ: không định thiền!
Không định thiền: biết tuệ duyên chỗ nào?
Niết bàn giải thoát tối cao
Đủ đầy định tuệ, bọớc vào nhọ không!
373.
Vào nơi ẩn náu cô đơn
Giữ lòng an tĩnh chánh chơn ly trần
Hân hoan phỉ lạc siêu nhân
Tỳ kheo nhọ vậy, họởng phần pháp họơng!
374.
Hằng chuyên quán niệm tự thân
Pháp sanh, pháp diệt thấy gần thấy xa!
Vui thay! các uẩn tiêu ma!
Bậc bất tử biết rõ là vô sanh!
375.
Tỳ kheo có trí, có cần
Tri túc, tự chế, lục căn bảo toàn
Thu thúc giới bổn nghiêm trang

Vật dùng chánh mạng, bạn vàng kết giao
Tấn ích, lợi lạc xiết bao!
Khiêm nhu, thanh tịnh,phiền lao nào còn?
376.
Khi giao tiếp, lúc vào ra
Khiêm hợ, thuần hậu, nết na tiếng lời
Hỷ an, niệm niệm chẳng dời
Tâm hồn không bợn, một đời vô ợu!
Tiếp giao thân thiện mọi ngợời
Đoan trang, nho nhã, ý lời thanh tao!
Hỷ an, niệm niệm ngọt ngào
Tâm hồn không bợn, khổ lao tận lìa!
377.
Nhợ cành hoa vassikà
Tự quăng bỏ lấy cánh già úa hợơng
Chợ tỳ kheo cũng nhợ dợờng
Tham sân tợớt cọng,chẳng thợơng cọng nào!
378. Những ngợời thân, khẩu tĩnh an Ý cũng an tĩnh, khéo nhàn, khéo tu!

Bỏ xa thế sự bụi mù Là bậc tịch tịnh xứng từ tỳ kheo!

379.
Con ơi! hãy cứ thật tình
Tự tri, tự kiểm xét mình mới hay!
Canh phòng giác tỉnh đêm ngày
Chánh niệm đợợc lạc, có ngay chẳng cầu!
380.
Chỉ ta mới bảo vệ ta
Chỉ ta nợơng tựa chẳng là khác ai!
Tự mình điều phục hôm mai
Nhợ khách buôn ngựa khéo tài kềm cợơng!
381.
Tỳ kheo giáo pháp tín thành
Thọ hợởng pháp lạc trong lành hân hoan
Dễ sao chứng đợợc tĩnh an
Các hành tịch tịnh, lạc bang nào tìm?
382.
Tỳ kheo nhỏ tuổi mặc dầu
Tự thân cần quán, pháp mầu siêng tu
Vầng trăng thoát đám mây lu
Chiếu soi rỡ rỡ cõi mù thế gian!

---o0o---

XXVI. BÀ-LA-MÔN

383.
Hỡi này, ngọời Bà-la-môn!
Hãy mau tinh tấn cắt dòng mà đi25
Bao nhiêu ái dục viễn ly
Các hành đoạn diệt, vô vi chính ngọời!
384. Khi ngọời tuệ, định đủ đầy bờ kia sẽ đạt,ở đây, tức thì!

Bao nhiêu thằng thúc đoạn ly Bà-la-môn đã chứng tri tỏ tọờng!

385.
Bên này sông, bên kia sông
Cả hai không có,cũng không bờ nào!
Thoát ly phiền não buộc rào
Bà-la-môn gọi đúng sao, danh ngọời!
386.
Tu thiền ly nhiễm, vô trần
Sống đời ẩn dật tinh cần sớm hôm
Hoàn thành mục đích chánh chơn
Nhọ Lai gọi, Bà-la-môn chẳng nhầm!
387.
Mặt trời chiếu sáng ban ngày
Mặt trăng soi rạng nọớc mây đêm dài
Gọơm đao, nhung giáp ngời ngời
Đức vua, quân lính khắp nơi trận tiền
Bà-la-môn lúc định thiền
Ánh sáng rực rỡ xóa miền tối đen
Nhọng vinh hạnh suốt ngày đêm
Hào quang đức Phật vô biên mé ngần!
388.
Dứt ác gọi Bà-la-môn
Sống đời an tịnh -Sa môn chính là
Tự mình cấu uế lìa xa
Tu sĩ ẩn dật, xuất gia, đúng từ!
389.
Đánh đập phạm chí, không nên!
Phạm chí đánh trả không kềm nổi sân
Ngọời đánh xấu hổ một phần
Còn ngọời đánh lại nhiều lần xấu hơn!

390. Phạm chí không trả thù ai Là điều lợi ích lâu dài về sau!

Khi dứt ái luyến vọng cầu Tâm hại chận đứng,khổ sầu tự tiêu!

391.
Với ngợời ba nghiệp ác xa
Là thân khẩu ý ôn hòa, vô vi
Ngày đêm tỉnh giác hộ trì
Bà-la-môn ấy đúng vì danh xợng!
392.
Hiểu thông giáo pháp nhờ ai
Từ bậc Toàn Giác Nhợ Lai giáo truyền?
Nhợ phạm chí thờ lửa thiêng
Ta phải thành kính khắc tên đá vàng!
393.
Chẳng vì bện tóc, thọ sanh
Chẳng vì giai cấp thanh danh gia đình
Với ai chơn hạnh, tuệ minh
Bà-la-môn ấy xứng vinh gọi là.
394.
Ngợời ngu kia có ích gì
Đầu thì bện tócáo thì da dê!
Bên trong ác uế, u mê
Bên ngoài trang sức thói nề chơn tu!?
395.
Đắp y vải lợợm bên đợờng
Gân xanh lồ lộ trơ xợơng, ốm gầy
Rừng sâu thiền định tháng ngày
Cô đơn phạm chí, ai tày danh xợng?
396.
Phải đâu do cha mẹ sanh?
Thai bào dòng giống mà thành Bla-môn?
Nó chỉ là tên gọi suông
Níu đeo cấu uế nối guồng dục tham!?
Không phiền não, chẳng buộc ràng
Mới là phạm chí,dự hàng chân tu!
397.
Cắt đứt rễ má, dây mơ
Đoạn lìa trói buộc chẳng lo sợ gì
Vợợt xa dính mắc hữu vi
Nhợ Lai sẽ gọi, đúng vì Bla-môn!

398.
Bỏ dây nọng, bỏ dây cọơng26
Đai da27 cùng với các phọờng thèo leo28
Đập tan trục, chốt29 buộc đeo
Bla-môn, phạm chí tên theo tâm ngọời!
Bỏ dây cọơng, bỏ đai da
Bỏ luôn dây nọng,giết ma ngủ ngầm
Đập tan trục, chốt ngu đần
Làm ngọời sáng suốt dự phần Bla-môn!
399.
Ngọời không tức giận bao giờ
Trọớc lời phỉ báng:lặng tờ, nín thinh!
Dẫu cho roi trọợng phạt hình
Lấy đức nhẫn nại làm binh hộ phòng
Tâm từ rải khắp họi không
Những kẻ nhọi vậy xứng dòng Bla-môn!
400.
Ngọời mà vô hận, vô sân làm tròn bổn phận, tự tâm, tự điều
Ly tham, cất bọớc tiêu diêu
Đúng bậc phạm chí chẳng nhiều lắm đâu!
401.
Lá sen chẳng giữ mọa sa
Đầu kim chẳng dính hạt hoa cải vàng
Vô y, vô nhiễm thế gian
Những ngọời nhọi vậy xứng làm Bla-môn!
402. Ở đây, ở thế gian này Ai ngọời thấy khổ, diệt ngay khổ sầu

Bỏ gánh nặng xuống bên cầu Sống đời giải thoát đừng đầu Bla-môn!

403.
Ngọời có trí tuệ thâm sâu
Nẻo tà, đọờng chánh đâu đâu cũng rành
Chứng tri tối thọợng pháp hành
Những ngọời nhọi vậy trọn lành Bla-môn!
404.
Xuất gia, thế tục hai hàng
Đến đi chẳng luyến dặm ngàn thong dong
Cô đơn, thiểu dục bên lòng
Nhọi lai sẽ bảo xứng dòng Bla-môn!
Xuất gia, cọi sĩ chẳng thân
Non xanh vô ngại dặm trần an nhọi

Gió xao chẳng gợn tâm tơ
Cô đơn, thiểu dục,đúng từ Bla-môn!
405.
Trợợng đao vị ấy bỏ rồi
Chúng sanh vô hại, với đời vô sân
Cũng không xúi bẫy hại ngầm
Lòng từ quảng đại chẳng lầm Bla-môn!
406.
Thân thiện giữa đám nghịch thù
Giữa ngợời hung dữ ôn nhu, ôn hòa
Vô nhiễm giữa cõi trần sa
Những vị nhợ vậy chính là Bla-môn!
407.
Tham sân chẳng dính vào lòng
Ngã kiêu, tật đố thảy dòng nợớc trôi
Hạt cải kia - đầu kim rơi!
Những ngợời nhợ vậy sống đời Bla-môn!
408. Nói lời chẳng mất lòng ai Dựng xây, chân thật,hòa hài, ôn nhu

Nói lời thâm thiết, bi từ Bla-môn là vậy đúng nhợ danh ngợời!

409.
Vật kia dầu ngắn hay dài
Dẫu to hay nhỏ của ai chẳng màng
Xấu tốt không lấy, không ham
Những bậc nhợ vậy xứng làm Bla-môn
410.
Rỗng không chẳng một hy cầu
Đời này,đời kế chẳng đâu bận lòng
Thảnh thơi siêu thoát trần hồng
Những ngợời nhợ vậy đúng dòng Bla-môn!
411.
Ngợời mà tham ái tiêu vong
Do nhờ trí tuệ đoạn lòng hoài nghi
Thể nhập bất tử, vô vi
Nhợ lai sẽ gọi đúng vì Bla-môn!
412.
Ngợời đã vợợt thoát hai điều:
Cả thiện và ác - tiêu diêu cõi ngoài
Không bụi bặm, chẳng sầu ai
Những ngợời nhợ vậy,thiện tài Bla-môn!

413.
Lòng kia không bợn, sạch làu
Sáng trong, vắng lặng,vui sầu chẳng xao
Ái và thủ, hữu vẫy chào
Bla-môn là vậy ai nào khác đâu!
414.
Vũng lầy nầy đã bợ́c ra
Con đợ̀ờng nguy hiểm thoát xa hồi nào
Đại dợ̀ơng đời sống dạt dào
Xuyên qua, đi khỏi ba đào sân si
Cắt lìa ái dục, hoài nghi Tịch tịnh, vô trợ́ớc thoát ly mọi miền

Chẳng còn đâu nữa "tùy miên" Những bậc nhợ̀ vậy vinh hiền Bla-môn!

415.
Ai ngợ̀ời bỏ dục đi ra
Khợ̀ớc từ đời sống căn nhà thế gian
Dục hữu đốt cháy tiêu tan
Những bậc nhợ̀ vậy dự hàng Bla-môn!
416.
Ai ngợ̀ời bỏ ái đi ra
Khợ̀ớc từ đời sống căn nhà thế gian
Ái hữu đốt cháy tiêu tan
Những bậc nhợ̀ vậy dự hàng Bla-môn!
417.
Lìa xa hạnh phúc cõi ngợ̀ời
Lìa luôn phợ̀ớc báu cõi trời cao sang
Thoát bao cám dỗ huy hoàng
Những bậc nhợ̀ vậy đồng hàng Bla-môn!
418.
Thản nhiên: ợa ghét hai bờ!
Sanh y lìa đoạn lặng tờ tâm tợ̀
Thế gian chiến thắng trợ̀ợng phu
Bà-la-môn gọi cho dù là ai!
419.
Là ngợ̀ời hiểu rõ hoàn toàn
Sự sống, sự chết các hàng chúng sanh
Không ái luyến, đào thoát nhanh
Tự mình giác ngộ xứng dành Bla-môn!
420.
Đã lậu tận, dứt sanh y

Chấm dứt thọ mạng ra đi phoợng nào?
Choị thiên dẫu thấp hay cao
Dạ ma, nhân loại biết sao mà lần?
Là La hán, là thánh nhân
Là bậc tối thoợng,xuất trần Bla-môn!
421.
Ai mà quá, hiện, vị lai
Sống không sở hữu,trong ngoài sạch lau
Sạch lau cũng chẳng mắc câu
Những ngoời nhoị vậy đứng đầu Bla-môn!
422.
Ví nhoị trâu chúa kiêu hùng
Đại sĩ, vô úy,vô cùng quý cao
Bậc chiến thắng cả trần lao
Tuệ tri, giác ngộ - khác nào Bla-môn!
423.
Ai đời troớc thấy rõ ràng
Cảnh khổ đọa xứ,cảnh nhàn choị thiên
Đã tận sanh diệt các miền
Trí tuệ cao viễn tự viên, tự thành
Mâu ni, đạo sĩ đã đành
Là bậc bất tử,tên dành Bla-môn!
-ooOo-

"BỐ THÍ, PHÁP THÍ VÔ SONG
HƯƠNG THƠM THÙ THẮNG CHẲNG ĐỒNG PHÁP HƯƠNG
BẬC TRÍ BIẾT CÁCH CÚNG DƯỜNG
KIẾN TRI CHƠN CHÁNH - CON ĐƯỜNG PHÚC VINH"
--- o0o ---
HẾT
1 kiết thừng: giây buộc trói
2 trú xứ ẩn mật của Thức
3 lục trần
4 hàm chỉ bậc Thánh
5 chỉ sự cấu tạo, chất chồng của Ngũ uẩn
6 kho tàng thiện pháp
7 noơng tựa
8
Niết bàn
9

Ba quả thánh đầu
A-La-Hán
11 bên ngoài giáo pháp Phật
12 hữu ái và phi hữu ái (tham và sân, cũng là hữu sắc thiền và vô sắc thiền)
13
Bát chánh đạo
14 ái dục, mạn
15 thoợng và đoạn kiến
16 luyến ái
17 12 xứ
18 hoài nghi
19 gia tài chánh hạnh
20 ái ngủ ngầm
21 12 ái dục liên quan 6 căn, 6 trần - trong 3 cõi Dục, Sắc và Vô sắc
22 thân kiến, hoài nghi, giới cấm thủ, tình dục, bất bình
23 hữu ái, phi hữu ái, ngã mạn, phóng tâm, vô minh
24 tín, tấn, niệm, định, huệ
25 dòng tử sanh
26 nọng, coợng: tà kiến, sân hận
27 đai da: luyến ái
28 tùy miên
29 si, vô minh

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.